

KERKNIEUWS GINNEKEN - kleur: **PAARS**

39e jaargang, nr. 9

Voleinding en Advent AD 2014

**Informatieblad voor de Protestantse Gemeente
Ginneken – Ulvenhout – Bavel – Galder en Strijbeek**

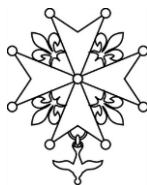
Vier kaarsen: vier zondagen op weg naar Kerstmis

Kerkdiensten 16 november – 21 december 2013

- Zondag 16 nov.: 23^e zondag na Pinksteren
10.00 uur Dienst van Schrift en Tafel
Voorganger: Ds. E.A. Postma
- Zondag 23 nov.: Zondag van de Voleinding
10.00 uur Dienst van Schrift en Tafel
Voorganger: Ds. E.A. Postma
Gedachtenis van de Ontslapenen
Met medewerking van de Cantorij o.l.v. de heer
Gijs van Spankeren
- Zondag 30 nov.: 1^e zondag van de Advent
10.00 uur Dienst van Schrift en Tafel
Afscheid van drie kerkenraadsleden
Voorganger: Ds. E.A. Postma
- Zondag 7 dec.: 2^e zondag van de Advent
10.00 uur Dienst van Woord en Gebed
Voorganger: Ds. E.A. Postma
- Zondag 14 dec.: 3^e zondag van de Advent, “Gaudete”
10.00 uur Dienst van Schrift en Tafel, Christingledienst
Voorganger: Ds. P. Masmeijer, Zegveld
- Zondag 21 dec.: 4^e zondag van de Advent “Rorate Coeli”
10.00 uur Dienst van Schrift en Tafel
Voorganger: Ds. J.H. Brederoo-Reitsma, Harmelen
- Dinsdagen** 2, 9 en 16 december om **19.00 uur**:
Oecumenische Adventsvespers **in onze kerk**

Vervoersrooster

Datum	Naam vervoerder	Telefoonnummer
16 nov.	Mevr. J. Bredt	076-5653960
23 nov.	Mevr. A. Poldervaart	076-5657890
30 nov.	Dhr. en Mevr. Tjihuis	076-5716987
07 dec.	Dhr. J.F.C. van Epen	076-5874785
14 dec.	Mevr. C. Rüter	0161-431610
21 dec.	Mevr. A. Poldervaart	076-5657890

Voor aanvraag verzoeken wij u te bellen op zaterdagavond tussen 18.00 en 19.00 uur. Bij afwezigheid kunt u voicemail inspreken.

Bij de kerkdiensten

Kleine Kerk: Alle adventszondagen.

Crèche: Alle zondagen

Bloemen: Elke zondag wordt namens de gemeente een groet aan een gemeentelid gegeven vanuit de dienst.

Suggesties hiervoor graag bij de secretaris van de diaconie.

Koffiedrinken: Elke zondag na de dienst in Mariëndal.

Contact met Ds. Postma: Op dinsdag- en donderdagochtend telefonisch spreekuur van 09.00 – 09.30 uur. Telefoonnummer: 076-560.56.82.

Gelegenheid om te dopen: Alleen op de eerste zondag van de maand is er gelegenheid om te dopen. Hiervoor kunt U contact opnemen met de predikant, tel. 076-560.56.82.

Agenda Protestantse Gemeente Ginneken

---

12 november Inloop koffie-ochtend

18 november 10.00 uur; kring over liederen van Willem Barnard (3)

26 november 20.00 uur; kring over “Ontheemd”; zie KN-8, blz. 10.

28 november 20.00 uur; oecumenische avond in Mariëndal; zie blz. 6

30 november Inleveren kopij voor de volgende Kerknieuws; zie blz. 18

03 december 20.00 uur: kring over “Ontheemd” (2).

10 december **11.30 uur:** Kerstlunch. Zie hiervoor blz. 6

Vol verwachting klopt ons hart

De liturgische herfsttijd valt te betitelen als een kritieke tijd. Dat is naar analogie van het Jodendom dat in deze periode Grote Verzoendag, het Loofhuttenfeest en Vreugde der Wet viert en in dat kader wel spreekt van 'de Geduchte dagen'. In onze liturgie resoneren de toonaarden van deze feesten: er staat iets op het spel. Er is vreugde om Gods geboden. Er is het intense uitzien naar recht en vrede, het bewustzijn van schuld en het besef van oordeel. We bidden dat we de toekomst niet verspelen.

De spanning van de laatste weken van het liturgisch jaar eindigt niet op de zogenaamde laatste zondag. Zij wordt voortgezet in de 'eerste' zondag en heeft zelfs in het feest van Sint Nicolaas (het grote boek, de roe, de zak, de (on)genadige gedichten) een pendant. De in advent voortgezette spanning omvat meer dan 'het laatste oordeel' of 'het koninkrijk van God', hoewel beide een rol spelen. Naast de toekomst van het hemelse Jeruzalem is ook de ware vrede op aarde bij uitstek een thema van de herfst- en wintertijd.

Advent leidt toe naar het vieren van Kerst en Epifanie. Het woord advent komt van het Latijnse 'adventus', dat duidt op de plechtige intocht van de keizer in de steden van zijn rijk. In de liturgie van de kerk verwijst advent vooral naar de wederkomst van Christus. Het uitzien naar zijn terugkeer kleurt ons gebruik van het woord advent, dat verbonden is met hoop en het koninkrijk van God.

Er is dus een grote continuïteit tussen herfst- en adventstijd. De toekomstverwachting die de laatste zondagen van de herfst nadrukkelijk kleurt, wordt in de laatste vier zondagen voor Kerst als het ware steeds verder 'ingevuld' met de Mensenzoon die de kerk reeds mocht begroeten. De Vredesvorst die wij verwachten is hij die als een kwetsbaar kind ter wereld kwam.

ds. Eward Postma

Berichten uit de gemeente en van de Kerkenraad

Uit de gemeente

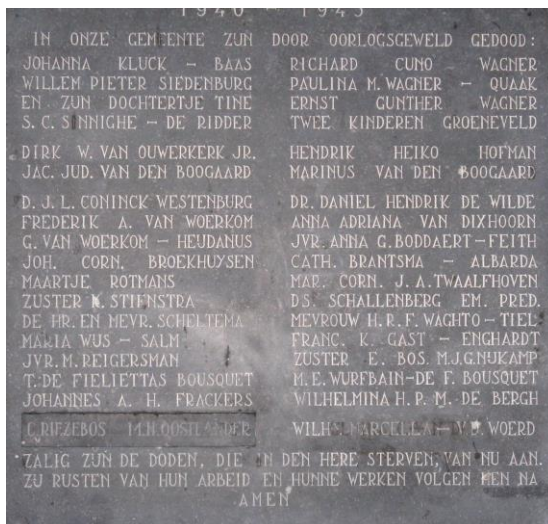
Geert en Nynke Beullens-Crossen hebben op 5 oktober een zoon gekregen: Fedde Geert. Hij is het jongste broertje van Jelle, Wybe en Hidde die, net als hun ouders, blij met hem zijn.

Op zondag 12 oktober is onder grote belangstelling op de Duivelsbrug een plaquette onthuld om het bombardement op Bad Wörishofen, zeventig jaar geleden, te gedenken. De herdenking startte vanuit Mariëndal en ook na afloop was daar gelegenheid om elkaar te ontmoeten.

Er waren verschillende nabestaanden van de slachtoffers aanwezig; onder hen de familie De Wilde. Hun getuigenissen maakten de gedachtenis extra indringend. Het was goed om vanuit onze gemeente bij dit initiatief van de Wijkraad Ginneken=Ginneken betrokken te kunnen zijn. Voor een moment bracht het de realiteit van oorlogsgeweld zo dichtbij als die indertijd geweest is, en zoals velen die in hun herinneringen meedragen.

Ds. Eward Postma

In onze kerk is in de gedachteniskapel de gedenksteen geplaatst met de namen van de aldaar en elders in de oorlog omgekomen personen uit de gemeente. Hieronder een afbeelding van deze gedenksteen.

Uit de kerkenraad

Op de afgelopen kerkenraadsvergadering hebben we afscheid genomen van mevr. Henriëtte van IJzeren. Zij was meer dan 12 jaar kerkrentmeester en veel is er tijdens haar ambtsperiode gedaan. Denk aan het opknappen van de consistorie, de pastorie en het Romenyhuis. En ook aan het orgel dat op haar voorspraak kon worden gerenoveerd. Daarnaast heeft Henriëtte met de gemeente Breda overlegd om de kerk “Huis van de Gemeente” te maken, zodat er getrouwd kan worden. De voorzitter van de kerkenraad, de heer Schipper, bedankte haar voor het werk dat ze heeft verricht voor de kerk en wenste dat ze een goede tijd tegemoet gaat samen met haar man. Als geste schonk Henriëtte twee mooie vazen voor de liturgische tafel. In de dienst van 2 november stonden ze voor het eerst op de tafel. Dit keer met een soort langstelige gladiolen erin. Het was een uitbundig gezicht!

Aan het eind van het jaar nemen twee ouderlingen afscheid: onze jeugd-ouderling mevr. Pauline Ruys en de heer Wim Eland. Hun ambtsperiode zit er op. De ouderlingen zijn op zoek naar aanvulling voor het team.

In de dienst van 30 november nemen we afscheid van alle drie.

Om een beetje uit de kosten te komen van het koffie drinken na de dienst zal er een potje op tafel komen te staan, waar men naar eigen dunk wat in kan doen. Het is vrijblijvend, maar misschien wilt u af en toe een kleine bijdrage leveren.

Vrijdag 28 november organiseert het Oecumenisch Beraad een avond in Mariëndal. Aanvang 20.00 uur. Spreker is de heer Toine van Teeffelen, woonachtig in Bethlehem, over de situatie tussen Palestijnen en Israëliërs.

Na het succes van de kerstlunch van verleden jaar, willen de gastvrouwen en -heer van de koffie-inloop ochtend ook dit jaar een kerstlunch verzorgen. Op de gebruikelijke 2^e woensdagochtend, 10 december, zal deze kerstlunch plaatsvinden. Vanaf 11.30 uur bent u welkom. U kunt u opgeven bij de scribe. Maar tegen die tijd wordt er meer aandacht aan besteed en hoort u er dan ook meer van. Als u hiervoor belangstelling heeft, noteert u dan al vast deze datum en het tijdstip.

Om te besluiten op de volgende bladzijde een bewerkte psalm van Karel Eykman uit “Een knipoog van U zal al helpen”.

Het is zijn vrije bewerking van psalm 28: Red uw volk, zegen uw erfdeel. Weid haar en draag haar tot in de wereld die komt”!

Namens de kerkenraad, Annet van Zijl, scribe

Gebed op de fiets

*Ik fiets langs de rivier
in het zonlicht van de morgen
dat schittert in de golfjes.
Een roeier in zijn skiff
laat het water kabbelen.
Twee eendjes gaan opzij
om verderop te kwebbelen.
Een oude man zit naast zijn hengel
half in slaap gedommeld
zijn invalidekar wacht rustig af.
Populieren staan ruisend te neuriën
riet ritselt langs de waterkant.
Bewaar Heer, deze aarde
die u hebt nagelaten aan alles wat erop leeft en speelt.*

*Ik fiets over straat in de stad
tegen de avond, zonsondergang.
Takken van bomen staan getekend
tegen paarsrode lucht.
Twee kinderen doen tikkie met de hond
die kwispelt, want hij is hem.
Een jongen en zijn vriendin, armen om elkaar
in zijn hand een rode supermarkttas.
Een vrolijke meid met spijkerbroekbenen
haalt mij in en rinkelt nog even haar bel.
Een duif vliegt naar een raamkozijn.
Bewaar Heer, deze aarde
die u hebt nagelaten aan alles wat erop leeft en speelt.*

Karel Eykman

Overige berichten

Mensen gezocht voor de cantorij.

Onder de bezielende en vakkundige leiding van Gijs van Spankeren repeteren wij iedere woensdagavond om op regelde tijden te kunnen optreden tijdens de eredienst. Wij doen het met erg veel plezier en de stemming in de groep is immer opperbest. Ook merken wij dat ons gezang wordt gewaardeerd, ondanks het feit dat wij beslist geen professionals zijn. Wij “beschikken” nu over iets meer dan 20 stemmen, dat lijkt heel wat voor een kleine cantorij, maar lang niet altijd kan een ieder aanwezig zijn, door wat voor oorzaak dan ook. Met name sopranen en tenoren kunnen wij goed gebruiken. Maar andere stemmen zijn ook van harte welkom! Bent u zelf niet in de gelegenheid, maar kent u iemand die ons kan versterken, laat het ons weten. Wij repeteren iedere woensdag van 20.00 uur tot 21.45 uur. Kom eens langs om te luisteren, u bent van harte welkom.

Meldt u aan! Dan blijft onze muzikale ondersteuning voor jaren gewaarborgd!

Aad van Dijk
06-538.33.714
aadvandijk@kpnmail.nl

Nieuwe kaarsenstandaard

Zoals u inmiddels heeft gemerkt is er een tweede kaarsenstandaard geplaatst.

Tot voor kort was er slechts één kaarsenstandaard. Die stond halverwege tussen de gedachteniskruisjes voor de overledenen, voor wie in onze kerk een herdenkingsdienst of uitvaartviering is gehouden, en de twee iconen die rechts daarvan zijn opgehangen.

Als uitgangspunt is één van de iconen die van de Moeder van de Heer, momenteel die van de “Zoet minnende Maria”. De andere icoon die varieert al naar gelang de periode van het kerkelijk jaar. Momenteel is dat de Pinkstericoon. Vanaf het begin van de Advent zal dat de Kersticoon zijn. Het is immers in de Byzantijnse traditie gebruikelijk dat voor iconen een kaarsje kan worden opgestoken.

Degenen die in onze kerk een kaarsje willen opsteken kunnen nu kiezen uit de twee genoemde mogelijkheden.

Voor de nieuwe standaard moet nu gebruik worden gemaakt van waxinelichtjes, een iets milieuvriendelijker manier van het branden van kaarsen.

De nieuwe standaard was ook nodig omdat er tijdens “open kerk” soms ruimte voor het opsteken van kaarsen tekort was.

Niek van Aalst

PROTESTANTS CHRISTELIJKE OUDERENBOND, afdeling Breda

Themamiddag over de WMO (wet maatschappelijke ondersteuning)

Op donderdag 20 november zal er door de drie bonden, KBO, ANBO en PCOB in Ontmoetingscentrum “De Vlieren”, (Huis van de Heuvel), Mgr. Nolensplein 1 te Breda een voorlichtingsmiddag worden gehouden over de WMO.

Deze middag duurt van 14.00 uur tot 16.00 uur.

Na een korte inleiding door een van de bestuursleden van de gezamenlijke bonden zal er uitleg worden gegeven door vertegenwoordigers van de gemeente Breda; maar vooral zal er tijd ingeruimd worden voor het stellen van vragen.

Nadere informatie volgt nog in de dag- en weekbladen. Noteert u deze datum in uw agenda en wees van harte welkom!

Adventsmiddag met Elckerlick

Op donderdag 11 december organiseert het bestuur de Adventsviering. Ook dit jaar komen de Elckerlyc-speellieden. Zij brengen een grote verscheidenheid aan muziek, liederen en gedichten ten gehore en begeleiden zichzelf op muziekinstrumenten, zoals doedelzak, harmonica, fluit, hobo, klarinet, cello en gitaar.

Datum: donderdag 11 december van 14.00 uur tot 16.30 uur in de Markuskerk, Hooghout 96, 4817 ED Breda. Zaal open vanaf 13.30 uur. Toegang gratis.

Uitstapje naar de seniorenexpo in Veldhoven op 15 januari 2015

Het bestuur is in de gelegenheid gesteld om tegen een aantrekkelijk tarief een busreis te organiseren naar de Seniorenexpo in Veldhoven. Zodoende is het mogelijk om onze leden de reis, inclusief entree gratis aan te bieden; introducees betalen slechts € 7,-- Dit uitstapje komt in de plaats van de themamiddag/nieuwjaarsbijeenkomst.

Vertrek om 10.45 uur vanaf de Markuskerk; vertrek vanuit Veldhoven om 17.00 uur.

Meld u zich snel aan bij het secretariaat onder vermelding van uw naam en telefoonnummer of e-mailadres. Er zijn 50 plaatsen beschikbaar. Consumpties en lunch zijn voor eigen rekening.

Voor informatie over de PCOB en voor eventueel vervoer op de themamiddagen kunt u terecht bij de secretaris van de afdeling Breda, mevrouw Wilma Bondzio-Hupkens. Telefoon 076-5228628 of uh.bondzio@zonnet.nl

---

Het predikantenbord

Wellicht denkt u, wat kan dit zijn? Op dit bord, bij het binnenkomen van de kerk aan de rechtermuur, staan alle predikanten vermeld, die aan onze gemeente waren verbonden. Het is een respectabel aantal! In 2007 werd dit predikantenbord, althans alle opschriften, vervaardigd door mevrouw Regina de Ruiter. Een enorme klus: elke naam is met goudverf op het bord gekalligrafeerd.

Wie is mevrouw de Ruiter?

Zij was van 1977 tot 1996 verbonden aan de Pedagogische Akademie te Breda als docente schrijfdidactiek en kalligrafie. Bovendien van 1981 tot 1996 docente kalligrafie aan de Nutsvolksuniversiteit “de Brede Aa” te Breda. Tevens is zij onder meer lid van de Nederlands-Vlaamse vereniging van kalligrafen “Scriptores”. Haar werk wordt regelmatig geëxposeerd, o.a. in het Provinciehuis in Den Bosch, de Hogeschool West-Brabant, de Waalse kerk Breda en op de lustrumentoonstellingen Scriptores.

Op dit moment exposeert zij in de Wilhelminakerk te Dordrecht met het “Onze Vader” in 18 talen in de vorm van handgravures in perspex.

U begrijpt dat wij bijzonder dankbaar zijn met het feit dat zij ons predikantenbord nog steeds “onderhoudt”. Op de foto ziet u haar ingespannen aan het werk om de naam van de nieuwe predikant, ds. Eward Postma aan de rij toe te voegen. Een prachtige prestatie!

Aad van Dijk

Diaconie

Verantwoording diaconale collecten september 2014:

7 september diaconie	€ 76,70
14 september diaconie	€ 54,30
21 september dienst in de RK Kerk	
28 september diaconie	€ 69,00

Namens de diakenen, Bas de Geus

Koffie-inloopochtenden in Mariëndal

Deze vinden plaats op elke
2^e woensdag van de maand.

De komende woensdagen zijn:

12 november 10.00 uur.
10 december 11.30 uur: Kerst-
lunch (zie blz. 6)

---

42 jaar kerkenwerk in Ginneken

Zo maar wat herinneringen uit de afgelopen 42 jaar

Toen ik na mijn komst naar Ginneken in februari 1972 voor het eerst een kerkdienst in onze gemeente bezocht (voorganger ds. Van den Bosch), sloeg er meteen een vonk over: een zorgvuldige, hoogkerkelijke, oecumenische liturgie gevoegd bij een sterk gevoelde pastorale verbondenheid.

In 1973 werd ik benoemd tot tweede organist (naast Jaap Hillen, van wie ik orgellessen ontving als voortzetting van de orgellessen die ik in mijn studententijd in Utrecht ontving van Theo Teunissen). In de eerste plaats ter vervulling van de speelbeurten in alle vesperdiensten op woensdagavond maar ook als vervanger van Jaap Hillen in de zondagsdiensten en voor de rouw- en trouwdiensten. De drukke werkzaamheden als apotheker in Ginneken noopten mij helaas al vrij snel om de orgellessen te stoppen.

Na een paar jaar vestigde Piet Tjihuis zich in Ginneken en nam hij als ervaren organist in het Amsterdamse (leerling van Willem Vogel) het eerste organistschap over van Jaap Hillen. Met Piet heb ik bijzonder plezierig heel veel jaren samengewerkt ook bij de voorbereiding van tal van diensten op feestdagen, waarbij de inmiddels - tijdens het pastoraat van ds. Elderenbosch in de tachtiger jaren - opgerichte cantorij ook haar medewerking verleende. Het waren ook de jaren waarin intensief werd samengewerkt met de Kleine Kerk ter voorbereiding en uitvoering van de - door ds Elderenbosch geïnitieerde - traditie van heel veel zelf bedachte Kerst- en Paasspelen met de kinderen.

Op zo goed als alle woensdagavonden bleef ik ruim 25 jaar het orgel bespelen tijdens de vespersdiensten. De continuïteit van het doorgaande gebed door de jaren heen (Engelse traditie!) heeft mij altijd aangesproken, ondanks dat er ook soms wel eens een dienst tussen zat waarbij alleen predikant, koster en organist aanwezig waren! We lieten in die gevallen het orgel dan maar zwijgen!

In de negentiger jaren stopte Piet Tjihuis en nam Gijs van Spankeren het stokje over. Hij kreeg tevens de leiding over de cantorij. Tijdens het pastoraat van ds. Vrijlandt (vanaf 1987) werd ter voorbereiding van alle diensten een liturgiecommissie in het leven geroepen, die ik vanaf toen tot mijn afscheid in augustus jl. heb mogen voorzitten. Ik heb daarin heel plezierig mogen samenwerken met de predikanten en organisten, met Kees Zwart en met Henk Hasker en later Simon Kat.

Met Gijs heb ik ook muzikaal heel fijn samengewerkt en het was me een vreugde om op hoogtijdagen, wanneer de cantorij zong en Gijs beneden dirigeerde, de diensten te mogen spelen op ons mooie Flentrop orgel. Weer een stuk verder terug in de tijd werd ik in 1973 secretaris van het toen nog bestaande zgn. "college van notabelen", dat fungeerde als een soort klankbord voor het college van kerkvoogden. Ook het controleren van de financiële jaarstukken behoorde tot de taken.

In het begin van de jaren tachtig werd na ampel onderling overleg het besluit genomen om de exploitatie van de begraafplaatsen over te dragen aan Zuylen. Er kwam zo een einde aan een tijdperk waarin door onze gemeente alle begrafenissen op de Bieberg nog in eigen beheer werden uitgevoerd. Dhr. Heimans is daarbij gedurende vele jaren de vaste, bindende kracht geweest.

Tussen 1973 en 1979 mocht ik nog de commissie ZWO voorzitten. Samen met Anneke de Haan en Rinus Wisse besteedden wij in die jaren veel tijd aan de bewustwording rond ontwikkelingssamenwerking. Het waren de jaren waarin het landelijke voorstel aan de orde kwam om de gemeenteleden min of meer dwingend te vragen 1% van het belastbaar inkomen te besteden aan dit onderdeel. Ook het apartheidsbeleid in Zuid Afrika stond toen terecht volop ter discussie.

Tussen 1992 en 2001 (tijdens het pastoraat van ds. Vrijlandt) was ik voorzitter van de kerkvoogdij en werd ik tot ouderling-kerkvoogd bevestigd. In de nieuwe kerkorde werd zo het op elkaar betrokken zijn van kerkenraad en kerkvoogdij (nu kerkrentmeesters) zeer bevorderd. Overigens kwam dit ook tot uiting in het altijd aanwezig zijn op onze vergaderingen van ds. Vrijlandt. Ik herinner me ook nog steeds heel goed de kerkenraad-weekends (van vrijdagmiddag tot zaterdagmiddag), waarbij steeds een wisselend onderwerp diepgaand met elkaar werd besproken. Het samen elders logeren gaf een heel speciale onderlinge band, waarbij Theo Vrijlandt (viool!) en ik (piano) op vrijdagavond steevast ook voor een muzikale invulling zorgden.

In deze jaren hebben we als kerkrentmeesters (secretaris Joke Littooi (later Annelies van Hees), penningmeester Fred van Epen en bouwkundige Jacob den Boer) de voorbereiding en uitvoering van de restauratie van ons kerkgebouw ter hand genomen. De commissie Fondswerving Restauratie (o.l.v. Aad van Dijk) spande zich in de benodigde eigen gelden te vergaren binnen de eigen gemeente en de plaatselijke gemeenschap. Kees Zwart bedacht daarvoor de inspirerende slogan “de Hemel te rijk....” en stelde een informatiefolder samen.

De kerkvoogdij zelf had financieel, naast de reguliere taken, de handen vol aan de contacten met de burgerlijke gemeente voor het verkrijgen van de landelijke subsidie monumentenzorg en tevens voor het verkrijgen van subsidies uit allerlei “goede doelen” fondsen. Inhoudelijk werd de restauratie met name begeleid en in een boekwerk vastgelegd door de heer den Boer. Blij waren we dat uiteindelijk op 12 september 1998 in een feestelijke bijeenkomst werd stilgestaan bij de voltooiing van de restauratie, gevolgd door een Middaggebed als dankdienst.

Sindsdien heb ik veel groepen buiten en binnen onze kerk mogen rondleiden met een verhaal over de boeiende geschiedenis van onze gemeente en van ons kerkgebouw.

In deze bestuursjaren van de kerkvoogdij werden ook een nieuwe koster en een nieuwe organist benoemd: Nettie van Wijk en Gijs van Spankeren. Ook de vele besprekingen in deze jaren (samen met ds. Vrijlandt en de voorzitter van de kerkenraad, Martin Kramer) over een evt. fusie met hervormd en gereformeerd Breda vergden tijd, aandacht en energie. Onvoorstelbaar groot was het plotselinge verlies door het overlijden van ds. Vrijlandt op 1 mei 2000, voor zijn gezin, kerkelijke gemeente en plaatselijke samenleving maar ook voor mij persoonlijk.

Na de veel meer bestuurlijke taken in de voorafgaande jaren ben ik me in de laatste 14 jaren weer meer gaan richten op de zaken rond de ere-dienst, waar uiteindelijk toch het hart van de gemeente klopt. Na het werk in de beroepingscommissie en de daarop volgende bevestiging van ds. Pieter Masmeijer ging er nogal wat tijd zitten in de liturgiecommissie. Naast het bespreken van heel veel onderwerpen rondom de liturgie en hun praktische uitwerking is vanuit deze commissie ook veel aandacht uitgegaan naar het beschrijven van de liturgie in onze gemeente, zoals deze in de loop van vele jaren zorgvuldig is vorm gegeven. Het kenmerk van deze liturgie is sinds ds. ter Haar Romeny steeds geweest een brede oecumenische katholiciteit met grote aandacht voor het sacramentele karakter van de eredienst: de diensten van Schrift en Tafel.

Samen met mevr. Joke van den Bosch werd hiervan een boekje gemaakt ten behoeve van de gastpredikanten. In enkele artikelen in Kerknieuws heb ik enkele jaren geleden pogen samen te vatten wat de diverse predikanten die deze gemeente geleid hebben, ons als achtergrond hierbij hebben meegegeven.

Liturgie is een levende zaak en mag nooit vastroesten. Steeds weer zullen zich in de loop der jaren nieuwe aspecten aandienen en zullen nieuwe vormen, nieuwe taal en nieuwe muziek gevonden worden, die ook binnen de huidige cultuur aanspreken. Het nieuwe liedboek geeft daarbij bijvoorbeeld al een schat aan nieuwe mogelijkheden voor predikant, cantorij en gemeente. Bovendien kan hiermee ook worden bereikt dat er meer diversiteit en afwisseling in de diensten kan komen, ook waar het de vaste onderdelen van de liturgie betreft.

Ik hoop, ook na die afgelopen 42 jaar, mij volop thuis te blijven voelen in deze prachtige gemeente, zowel spritueel als in de ontmoeting met elkaar. Soli Deo Gloria,

Peter Wassink

Inzegening Oosters-orthodoxe Kapel te Zegveld

Op 27 september jl. werd de rode kapel bij het huis van onze vorige predikant Ds. Pieter Masmeijer in Zegveld ingezegend door Vader Hildo Bos (44) van de Russisch-orthodoxe Kerk te Amsterdam. Op 27 september wordt een van de twaalf feesten, de Kruisverheffing, van die kerk gevierd. Het Kruis waaraan Christus gestorven is wordt ook gezien als teken van Verlossing en Bevrijding en dat staat op die dag centraal.

Vader Hildo kwam naar het Groene Hart om de Kapel met de Liturgie van de Inzegening een speciale plaats te geven als ge-

wijde ruimte waar mensen te midden van Bijbelse voorstellingen kunnen bidden, overdenken, spreken en stil zijn.

Het is nu niet meer “zomaar een rood geschilderd tuinhuis”, maar een kapel waar eventueel in kleine kring een rouw- trouw- of gedachtenis-vingering kan plaats vinden.

Ds. Masmeijer geeft door het jaar heen in zijn woning korte cursussen over de Monnikenberg Athos in Griekenland, over Iconen, de Oosters-Orthodoxe Kerk en Kerkmuziek (Russisch/Grieks). Elke cursusbijeenkomst wordt dan in de kapel met muziek of een stil moment afgesloten.

Voor geïnteresseerden: inf.winmas@tiscali.nl

NB. Vader Hildo Bos is getrouwd en heeft 2 kinderen en is, naast zijn Priesterschap, Congres-tolk Russisch.

Werkbezoek aan Arad

Van 31 oktober t/m 4 november brachten Pieter Harder en ik het jaarlijkse werkbezoek aan Arad. Ditmaal een bezoek met een feestelijk randje. U las het al in het vorige nummer dat ds. Béla Tothpal weer vrij is en dat mag gevierd worden! Wij weten best dat hiermee de problemen natuurlijk niet ten einde zijn, de toekomst van de gemeente is nog een grote zorg, maar nu kan hij samen met zijn gemeente zoeken naar de best mogelijke oplossing.

Behalve gesprekken met predikant en kerkenraad brachten wij ook een bezoek aan het Kindertehuis voor meervoudig gehandicapte kinderen en het bejaardenhuis. Naar beide instellingen gaat met ieder transport ook een hoeveelheid hulpmateriaal mee, waarvoor men altijd zeer dankbaar is. Omdat op het moment van schrijven van dit artikel de reis nog moet beginnen hoop ik u de volgende keer een verslag ervan te kunnen geven.

Jubileum

Dat actief meewerken aan de contacten met Wismar en Arad dankbaar en leuk werk is bewijst wel het feit dat deze maand Rob Frankfoorder 25 jaar lid is van de Diaconale Contactgroep. Een felicitatie waard!

Mieke Frankfoorder-Boevé (voorzitter),
Email: w.frankfoorder@hccnet.nl

Diensten in Huize 'De Werve'

Vrijdag 5 dec. 15.30 uur Eucharistieviering Pastor Kortmann
Maandag 22 dec. 15.30 uur Oecumenische Kerstviering, idem

Colofon

Kerknieuws Ginneken is een uitgave van de Prot. Gemeente Ginneken. Het doel van deze uitgave is de leden van onze gemeente te informeren over de te houden kerkdiensten, komende activiteiten en overige gebeurtenissen in de gemeente.

Website van de gemeente (QR-code rechts):

www.protestantsegemeenteginneken.nl .

Redactie Kerknieuws Ginneken

Postadres: Duivelsbruglaan 11, Postbus 4648, 4803 EP Breda

Mevr. H. van IJzeren – ten Kley

tel. 076-565.29.49

Mevr. A. van Zijl – Waalwijk

tel. 076-541.54.87

Dhr. J.F.C. van Epen

tel. 076-587.47.85

De kopij voor het volgende nummer van Kerknieuws Ginneken ontvangen wij graag vóór **maandag 1 december 2014** per e-mail:

naar jfcvanepen@casema.nl.

Dat nummer loopt van zondag 21 december tot en met zaterdag 14 februari 2015 (8 weken).

De redactie verzoekt u zoveel mogelijk per e-mail aan te leveren, bij voorkeur in 'Microsoft Word', in het lettertype 'Times New Roman'.

Let op: Afbeeldingen (foto's e.d.) graag aanleveren in het format **.JPG**. Geen PDF of uit een andere tekstverwerker. Wij kunnen dit niet kopiëren naar Word!!

Een abonnement op Kerknieuws Ginneken kost € 20.00 per jaar.

Over te maken op rekening NL50 INGB 0001 0790 21! Vermeld bij uw betaling "Kerknieuws Ginneken", met daarbij uw postcode en huisnummer.

NAMEN EN ADRESSEN PROTESTANTSE GEMEENTE GINNEKEN

Predikant: Ds. E.A. Postma, Duivelsbruglaan 21, 4835 JD Breda 076-5605682
Preses: Dhr. J.W. Schipper, Valkrustdreef 39, 4835 MD Breda. 076-5650601
Scriba: Mevr. A. van Zijl, Verdilaan 11, 4837 CL Breda. 076-5415487

WIJKOUDERLINGEN

Mevr. C.M. Baljeu, Nieuwe Beekhoek 44, 4851 VK Ulvenhout 076-5613802
Dhr. W. Eland, Molenstraat 60, 4851 SJ Ulvenhout 076-5613598
Mevr. H. Peeters-Wisse, Bieberglaan 9, 4834 MJ Breda 076-5611036
Mevr. M.L. de Wilde-Spanjaart, Schoutenlaan 20, 4854 AW Bavel 0161-432093
Dhr. F. de Troije, Diamantstraat 8, 4817 HV Breda 076-5219717
Jeugdouderling: Mevr. P. Ruys-Lee, Viandenlaan 23, 4835 EG Breda 076-5611776

DIAKENEN

Voorz.: Dhr. B. de Geus, Doornenburgstraat 58, 4834 NM Breda. 076-5651627
Secr.: Dhr. R.J.G. Lameijer, Haamstraat 3, 4851 TL Ulvenhout 076-5613922
Email: prot.gem.ginneken.diac@gmail.com
Admin.: Mevr. P.J. van den Bosch, Keizerstraat 67, 4811 HL Breda 076-5610717
Diakenen: Dhr. L. Nicolai, Fatimastraat 44, 4835 BD Breda. 076-5153453
Dhr. W. van Dijk, M. van Coehoornstr. 16A 4811 AV Breda 076-8896694
Mevr. B.C.M. Koopmanschap-Lely, Past. Vermuntstraat 5,
4851 CR Ulvenhout 076-5652114
De heer O.N. Visser, Laurensark 50, 4835 GX Breda. 076-8875180
Mevr. C. van Wijk, Beekdal 13, 4851 SW Ulvenhout 076-5612077

Diaconie Prot. Gemeente Ginneken: Rekening NL90 FVLB 0699 7416 53

KERKRENTMEESTERS

Voorz.: Dhr. G.P.Th. Bosma, W. v. Oranjelaan 34bis, 4837 AK Breda 076-5601117
Secr.: Vacant
Penn.: Dhr. J.J. Koeman, Dr. Gommerslaan 2, 4835 GV, Breda 076-5600100
Lid: Dhr. A. van Dijk, Schoutenlaan 62, 4854 AX Bavel 0161-431888
Dhr. W. Wilms, Tilburgseweg 114, 4817 BG Breda 076-5812374
Ledenadministratie en Kerkbalans

Protestantse Gem. Ginneken: ING-rekening: NL50 INGB 0001 0790 21;
ABN-rekening: NL14 ABNA 0520 4249 99
Restauratiefonds: NL83 INGB 0002 3112 97

KOSTERIJ Bespreken Kerk, Consistoriekamer, Romenyhuis, Mariëndal:

Koster: De heer A.H. van Wijk; Duivelsbruglaan 3, 4835 JD Breda, 076-5651807

KERKELIJK BUREAU

Postadres: Postbus 4648, 4803 EP Breda. 076-5653142

Email: kbginneken@zonnet.nl

Geopend: 1^e dinsdagavond van de maand, 19.00 - 20.00 uur; Romenyhuis

Administrateurs: Dhr. J. Potgieser en Mevr. A. den Hamer

Informatie voor het kerkelijk bureau graag zenden aan kbginneken@zonnet.nl.

Ambrogio Lorenzetti: Annunciatie (1344)

De engel Gabriël vertelt Maria dat zij de Moeder van de Heer zal zijn. Zij verwacht dan de komst van het Kind. Ook een vorm van Advent.

De schilder verbeeldt hierbij dat Maria de H. Geest ontvangt in de vorm van een op haar neerdalende duif, zoals bij Jezus' doop.